

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Сумський державний університет (Україна)

Вища школа економіко-гуманітарна (Республіка Польща)

Академія техніко-гуманітарна (Республіка Польща)

IBM Canada, м. Торонто (Канада)

Державна установа "Інститут економіки природокористування та сталого розвитку

Національної академії наук України", м. Київ (Україна)

Парламент Ізраїлю, м. Єрусалим (Держава Ізраїль)

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут» (Україна)

Одеський національний політехнічний університет (Україна)

Технічний університет –Варна (Республіка Болгарія)

Університет “Проф. д-р Асен Златаров”, м. Бургас (Республіка Болгарія)

Університет Торонто (Канада)

УО «Вітебський державний технологічний університет» (Республіка Білорусь)

Економічні проблеми сталого розвитку

Экономические проблемы устойчивого развития

Economical Problems of Sustainable Development

Матеріали

Міжнародної науково-практичної конференції

імені проф. Балацького О. Ф.

(Суми, 11–12 травня 2016 р.)

У двох томах

Том 2

Суми

Сумський державний університет

2016

тарифну політику. В Чехії на відміну від поляків, мешканцям було дозволено викупити лише власні квартири. Окремий власник викупляв прибудинкову територію, представляв інтереси мешканців у відносинах з державою та постачальниками житлово-комунальних послуг, який повністю ніс відповідальність за технічний стан будинку. Встановлення тарифів відбувалось за погодженням трьох сторін: підприємств ЖКГ, споживачів та місцевої влади. Такий підхід дозволив зберегти соціальну складову тарифів і мінімізувати ризики монополізації з боку енергокомпаній.

На нашу думку проблема реформування системи ЖКГ є особливо актуальною. Світовий досвід пропонує вивірені підходи щодо усунення зазначеної проблеми. Проте підходи щодо вибору методології, а також оцінки ефективності її застосування з урахуванням впливу на інвестиційний клімат країни чи території мають стати предметом подальших досліджень.

1. Аудитори визначили середню ціну газу для населення 4205,53 грн/тис. куб. м [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.rbc.ua/ukr/news/auditory-opredelili-srednyuyu-tsenu-gaza-1435074131.html>

2. Закон України О ЖКГ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://meget.kiev.ua/zakon/zakon-o-zhilischno-kommunalnih-uslugah/>

СПЕЦІАЛЬНИЙ РЕЖИМ ОПОДАТКУВАННЯ ПДВ ДЛЯ АГРАРІЇВ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ

старший викладач **Лисиця В. І.**, студент гр. Ф – 31 **Гирченко Є. В.**
Сумський державний університет (Україна)

Останнім часом гострих дискусій набуло питання надання спеціального режиму оподаткування ПДВ для сільгоспвиробників. Навколо даного питання спостерігається маса емоцій та популізму. Суспільство та можновладці розділились на тих, хто «за» і «проти». У прихильників одної думки в аргументації значне погіршення економічно-соціальної ситуації на селі, в їх опонентів нерозуміння надання податкових преференцій для окремої галузі економіки. Спорі навколо існування цього явища набувають гостроти на тлі складної політичної та економічної ситуації.

Спецрежим ПДВ для агросектору діє майже 20 років. Причиною його появи стала складна економічна ситуація в державі та на с/г підприємствах у 90-х роках. Наразі, прийшов час для реформування податкового законодавства України, зокрема, й спеціального режиму.

У 2016 році почав діяти диференційований підхід спецрежиму оподаткування ПДВ до різних галузей сільського господарства. У даний час компанії, що займаються вирощуванням зернових та технічних культур повинні сплачувати до бюджету 85% ПДВ, тваринницькі виробництва – 20%, решта – 50%.

Резонанс навколо проблеми зміни системи спеціального режиму

оподаткування ПДВ став причиною виникненню багатьох гучних популістичних заяв з боку чиновників. Наразі в українському парламенті існує потужне аграрне лобі, але через запроваджений перехідний спец режим ПДВ на 2016 рік, і в його рядах виникають суперечності.

Деякі аграрії вважають несправедливим чинний порядок розподілу преференцій, де одна галузь залишає собі 15%, а інша 80%.

Більшість експертів згідні з необхідності уніфікації податку та наголошують на необхідності розробки механізмів розробки адресної допомоги тим галузям сільгоспвиробництва, які її дійсно потребують.

Противники спеціального режиму оподаткування в якості аргументації висловлюють сумнів у виконанні пільгою цілеспрямованого характеру. Прибічники спец режиму в якості контраргументу наводять докази великого соціального навантаження на підприємства, які надають працевлаштування більшій кількості робітників, ніж потребує підприємство.

На фоні того, що 1 січня 2016 року набула чинності угода про ЗВТ з ЄС варто зазначити, що підтримка сільгоспвиробників в Україні значно різниться від підтримки в країнах Європи (в Україні – майже у 10 разів менша). Цей фактор негативно позначиться на конкурентоспроможності українських сільгоспвиробників.

Проведений аналіз розвитку пільгового оподаткування ПДВ для аграріїв в Україні, результатів наукових досліджень вітчизняних вчених та дискусій, що відбуваються у суспільстві з цього питання дозволив визначити основні переваги та недоліки функціонування та реформування спеціального режиму оподаткування ПДВ для сільгоспвиробників.

Так, спеціальний режим оподаткування ПДВ для сільгоспвиробників:

- це 90% усієї держпідтримки агросектора в останні п'ять років;
- дозволяє триматись на «плаву» низькорентабельним с/г галузям;
- дозволяє знизити собівартість продукції (частка спецрежиму в ціні продукції складає від 7 до 15%). Його скасування суттєво збільшить собівартість продукції;
- дозволяє акумулювати кошти безпосередньо на підприємстві (приблизно 20 млрд. грн. обігових коштів);
- досить прозора і швидка процедура отримання державної підтримки.

Поряд з перевагами, можна виокремити такі основні негативні сторони:

- досить широке коло реципієнтів;
- диверсифікований підхід до оподаткування для різних галузей створює широкі можливості для маніпуляцій, адже велика кількість сільськогосподарських виробників займаються як рослинництвом так і тваринництвом і зрозуміти де використані придбані ресурси, а також довести фіскальній службі досить проблематично. (Наприклад: зібраний врожай ячменю може бути проданий або використаний при годівлі тварин);

- майже 60% сум ПДВ акумулюються тими видами сільгосппродукції,

які фактично не потребують бюджетної підтримки – рентабельність їх виробництва і так є досить високою (Наприклад: рентабельність у 2014 році насіння соняшнику склало 36,5%, а м'ясо овець та кіз -52,2%);

- пропорційність підтримки. При збільшенні обсягів виробництва та його рентабельності зростають і суми ПДВ - акумулювання, тоді як більші суми підтримки повинні припадати на менш рентабельні або збиткові види діяльності;

- складно в адмініструванні, адже бухгалтерам необхідно заповнювати більше декларацій.(окремо для тваринництва, рослинництва).

Отже, очевидно, що діюча система потребує реформування, яке має забезпечити обмеження пільг для над прибуткових галузей та здійснити перерозподіл підтримки для депресивних.

СОЦІАЛЬНО-КУЛЬТУРНІ ЧИННИКИ РОЗВИТКУ ТУРПОСЛУГ В УКРАЇНІ

студент гр. М-32 **Максименко І.О.**

Сумський державний університет (Україна)

Роль міжнародного туризму у світовій економіці постійно зростає. На мою думку, соціально-культурні чинники розвитку тур послуг в Україні є актуальним питанням сьогодення. Міжнародний туризм впливає на значну кількість суміжних галузей, які в сумі формують імідж країни, як туристичної держави.

У Всесвітній туристичній конференції в Манілі (1980) було відзначено, що туризм є не тільки соціальним, культурним та екологічним, а й економічним явищем. Цей факт пояснює раціональність подальшого розвитку окремих економічних механізмів туристичної індустрії, пов'язаних з використанням відпочинку та туристичних ресурсів. Галузь туризму, на відміну від багатьох інших галузей економіки, дає можливість звернути увагу на концепцію саморозвитку по вартості власних коштів і фінансових джерел. Такі джерела можуть бути представлені в оренду подорожей в диференціації вартості туристичних ресурсів на основі їх привабливості для туристів.

Дослідження соціально-культурних чинників розвитку тур послуг набирають все більше обертів у зв'язку з глобалізацією світових процесів та розвитку туризму в Україні в цілому. Особливу увагу цьому надали вчені-економісти, такі як О. Олександрова, В. Стифійчук, В. Євдокименко, та інші. В свою чергу, економіко-географи проводять ряд досліджень ринку туризму на територіальному та глобальному рівнях, а саме Н.П. Крачило, О.З. Байтеряков, О.В. Стецюк, О.О. Бейдик та інші. Спеціалісти мають на цілі виведення і відзначення основних чинників впливу на рівні країни.

Соціальні та культурні сторони формують загальне бачення туризму в цілому. Вони є тим головним аспектом з якого складається перше враження,